

Dag 8 van de eerste taalperiode

1. Muzikale opmaat (25 minuten).

Zang en blokfluit.

2. Mondelinge herhaling en ritmiek (25 minuten in de 1e klas, later 15 minuten).

Spoken, klappen, stappen enz. van reeksen, versjes, gedichten, elementen uit de leerstof, rekenen.

3. Instructie (introdactie of inleiding op het lesthema) (25 à 35 minuten). .)

Vóór de aanvang van de school heb je op de rechterhelft van het middendeel van het bord de soldaat getekend.

Op het bord voor de analyse heb je twee of drie nieuwe zinnen bijgevoegd.

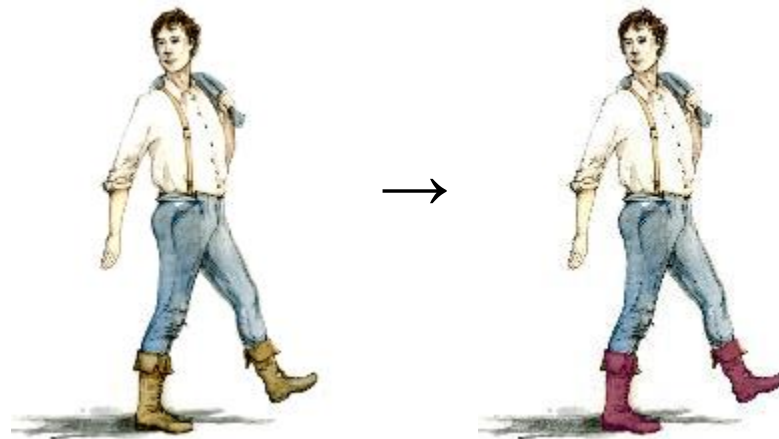
Op het bord voor de synthese heb je de K's afgeveegd en aan de klinkers de letter L toegevoegd, bovenaan vóór de klinkers, onderaan achter de klinkers. De eerste kolom onderaan en de vierde kolom onderaan zijn meervoudsvormen. De eerste kolom: de lange klank in een open lettergreep; de vierde kolom: de korte klank in een gesloten lettergreep met verdubbeling van de L.

Op het bord heb je ook de drie nieuwe vormtekeningen gezet.

De letter L

3.1. **Het nieuwe thema aanbrengen** Het sprookje *De laarzen van buffelleer* (Grimm 199) waaruit de letter L zal komen, herhalen aan de hand van vragen.

Het beeld van de letter L komt vanzelfsprekend van de Laarzen.

Het euritmische gebaar van de L gaat zo: de handen licht zijwaarts gespreid naast het onderlichaam en dan in een vloeiende beweging eerst een beetje naar het lichaam toe en dan naar boven. Je maakt in feite de tegenovergestelde beweging van het schrijfgebaar dat van boven naar beneden gaat.

Zet verschillende vormen van L op het bord rondom de tekening;
De kapitaal L, de onderkast l, de l van het verbonden schrift: ℓ, en de sierlijke hoofdletter ℒ.
Laat enkele letters lezen en het gebaar erbij maken.

Zoek samen met de kinderen namen en woorden die beginnen met L en namen en woorden waarin L voorkomt of die eindigen op L. Enkele namen schrijf je in kapitalen direct op het bord, andere noteer je op een blad om tijdens het zelfstandig werk op het bord aan te vullen.

3.2. Herhaling van de letter S.

Vergelijk de letter L met de letter S. L is een rechte verticale lijn en een rechte horizontale lijn, terwijl de S soepel en sierlijk is. De L staat statig recht op een grote voet, de S daarentegen kan gemakkelijk omvallen omdat ze onderaan rond is. Lees klassikaal enkele letters S en enkele namen en woorden met S.

3.3. Analyse van teksten (visuele analyse, auditieve synthese). Je hebt vóór aanvang van de school enkele zinnen toegevoegd. Bijvoorbeeld (elke regel in een andere kleur):

Bijvoorbeeld:

Waar is mijn gouden bal?

Ach, mijn bal is in de bron gevallen.

Het prinsesje is heel droef.

Doe open, prinsesje, doe open.

Weet je niet wat je gisteren beloofd hebt
bij de koele bron?

Koningsdochter, jongste, doe open de deur.

Ik doe de deur open.

Jij bent een vieze kikker!
O, wat ben je mooi!
Ik wil in je bedje slapen.
Ik gooi je tegen de muur!
Nu is de kikker een mooie prins.
De koning is zeer boos.
Ik heb een ring ingeslikt.
We kunnen nog niet vliegen.
Waar gaat de reis naartoe?
Ik ben verdwaald in het bos.

Met visuele analyse (woorden aanwijzen) en auditieve synthese (met de aangewezen woorden nieuwe zinnen maken) kom je bijvoorbeeld tot deze zinnen:

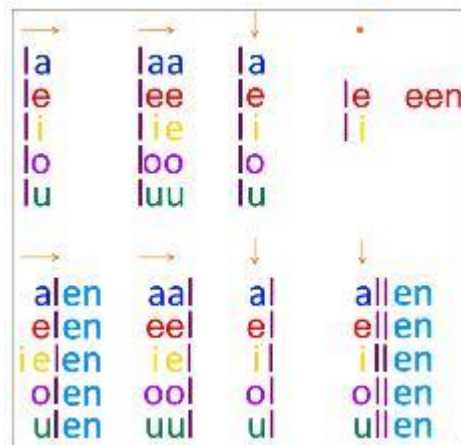
Het prinsesje is verdwaald in de open deur.
In het bos is een gouden ring in mijn bedje gevallen.
We zullen in de vieze bron slapen.

Na elke zin volgt er een zeer kort klasgesprekje over de inhoud van de zin.

Daarna visuele analyse op letterniveau. Laat enkele kinderen de letters a, e, i, o, u, k, s en l aanwijzen.

3.4. Syntheseoefeningen (visuele synthese).

Je werkt op dezelfde wijze als gisteren. Eerst oefen je de bovenste

kolommen waarbij je de klank en het gebaar van de letter L laat overvloeien in de klinker die erop volgt.

Daarna oefen je de onderste kolommen, ook met klank en gebaar. Bij de eerste en vierde kolom onderaan maak je alleen de gebaren van de klinker en de L. Bij de eind-en hoeft geen gebaar.

Heb je de kolommen geoefend, dan kun je weer wat spelen met de woorden in de eerste en de laatste kolom. De kinderen die al een beetje kunnen lezen voelen zich daarmee uitgedaagd. Je kunt willekeurige medeklinkers vóór de woorden zetten en nieuwe woorden maken die de kinderen proberen te lezen. Je kunt daarbij enkele hints geven om hen op het goede spoor te zetten mochten ze niet onmiddellijk het woord vinden.

Enkele voorbeelden:

Eerste woord in de 1e kolom onderaan: **alen**. Schrijf er op het bord een **h** voor. De kinderen die het al kunnen, lezen: **halen**.

Tweede woord in de 1e kolom onderaan. Met **sp** ervoor wordt dit: **spelen**.

Derde woord in de 1e kolom onderaan. Met **w** ervoor wordt dit: **wielen**.

olen met een **k** ervoor wordt: **kolen**.

ulen met **t** ervoor wordt: **tulen**.

In de 4e kolom onderaan:

v + allen wordt: vallen.

b + ellen wordt: bellen.

g + illen wordt: gillen.

r + ollen wordt: rollen.

v + ullen wordt: vullen.

Zo kun je ook één woord eruit kiezen en de medeklinker vooraan vervangen.

Voorbeeld:

g + illen

b + illen

t + illen

w + illen

p + illen

Op deze manier kun je de kinderen die al kunnen lezen of het bijna kunnen activeren en enthousiast maken. Zij nemen daarbij de andere kinderen mee op sleeptouw.

Al deze syntheseoefeningen gebeuren snel en zonder uitleg. Door deze oefeningen laat je de kinderen zélf ontdekken hoe ze tot lezen komen.

3.5. Dictee (auditieve analyse, visuele synthese).

Net als gisteren kunnen de kinderen nu korte woorden vormen met de gekende klinkers en medeklinkers.

Bijvoorbeeld:

L: 'De laatste klank van bel.' De kinderen noteren L.

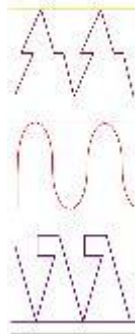
L: 'De middelste klank van mes.' De kinderen noteren E.

L: 'De eerste klank van Sinterklaas.' De kinderen noteren S.

L: 'Welk woord heb je nu geschreven?'

De kinderen komen weer bij je, fluisteren het woord in je oor en laten je intussen hun blad zien.

3.6. Vormtekenen

4. Zelfstandig werk (30 minuten).

Bordschema van de letter **S** afvegen.

Namen en woorden met de letter **L** op het bord aanvullen.

Individuele kinderen begeleiden.

5. Terugblik en vooruitblik (10 minuten).

L: 'Welke letter hebben jullie vandaag geleerd? Teken ze met de hand in de lucht (of op een andere manier).'

Herhaal de zinnen van de analyseoefening.

Herhaal kort de letters **a, e, i, o, u, k, s** en **l** van de syntheseoefening.

Herhaal de drie vormtekeningen. Teken met de hand in de lucht (of op een andere manier).

L: 'Morgen gaan jullie de letter **M** leren.'

6. Pauze

7. Vaklessen na de pauze

8. Namiddag: bij voorkeur kunstzinnige vakken en bewegingsvakken.